

Proves d'accés a la universitat

Llatí

Sèrie 1

Qualificació			TR
Exercicis	1		
	2		
	3		
	4		
Suma de notes parcials			
Qualificació final			

Etiqueta de l'alumne/a

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

Etiqueta de qualificació

Etiqueta del corrector/a

La prova consta de quatre exercicis. Feu l'exercici 1 (traducció). Trieu UNA de les dues opcions (A o B) de l'exercici 2 (morfosintaxi) i resoleu-la, UNA de les dues opcions (A o B) de l'exercici 3 (llengua, literatura o civilització romanes) i resoleu-la i UNA de les dues opcions (A o B) de l'exercici 4 (exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes) i resoleu-la.

---

1. Exercici de traducció

[4 punts]

Feu la versió del text següent:

Ròmul constitueix el senat de Roma i resol dràsticament la manca de població femenina a la nova ciutat

[Romulus,] condita ciuitate, quam ex nomine suo Romam uocauit, multitudinem finitimorum in ciuitatem recepit; centum ex senioribus legit ut eorum consilio omnia ageret. Tum, cum uxores ipse et populus suus non haberent, inuitauit ad spectaculum ludorum uicinas urbi Romae nationes atque earum uirgines rapuit.

Flavi EUTROPI. *Breviari d'història de Roma*, I, 2

Lèxic subratllat (per ordre alfabètic):

condo, condidi, conditum (3a, tr.): fundar.

finitimi, -orum (m. pl.): veïns, homes dels voltants.

lego, legi, lectum (3a, tr.): escollir, elegir.

rapio, rapui, raptum (3a, tr.): raptar.

recipio, recepi, receptum (3a, tr.): acollir.

senior, -ris (m. esp. pl.): vell, home gran, ancià.

uicinus, -a, -um: (amb dat.) veí, proper, pròxim a.

2. Exercici de morfosintaxi

[1 punt]

OPCIÓ A

2.1. Digueu com s'anomena la construcció formada per *condita ciuitate*; expliqueu els elements que la constitueixen i la relació sintàctica existent entre ells.

2.2. En la construcció *cum uxores ipse et populus suus non haberent*, digueu quin tipus d'oració introdueix *cum* i quin és el subjecte del verb *haberent*.

OPCIÓ B

2.1. En la construcció *ut eorum consilio omnia ageret*, digueu quin tipus d'oració introdueix *ut* i quin és el subjecte del verb *ageret*.

2.2. Analitzeu morfològicament el sintagma *uicinas [...] nationes* i digueu quina funció sintàctica fa respecte a *inuitauit*.

3. Exercici de llengua, literatura o civilització romanes

[2 punts]

OPCIÓ A

[Cada resposta correcta val 0,5 punts; les respostes errònies no seran penalitzades]

Escriviu en els espais en blanc el llatí que considereu més adient per a completar cadascuna de les frases següents. Tingueu en compte que l'heu de triar de la llista que trobareu a continuació de les frases i que no en podeu repetir cap.

- 3.1. L'olor del cadàver putrefacte provocà un _____ de fàstic en les cares dels presents.
- 3.2. La nova edició del manual conté una _____ que incorpora les darreres aportacions en aquest àmbit d'investigació.
- 3.3. Han anat empatats tot el partit però _____ l'equip visitant ha marcat el gol de la victòria.
- 3.4. Somalilàndia és un estat africà independent _____, però no reconegut per cap altre estat.

Llatínismes: *rictus*, *ex aequo*, *de facto*, *addenda*, *rigor mortis*, *vis còmica*, *placebo*, *sine die*, *súmmum*, *ràtio*, *superàvit*, *in extremis*.

OPCIÓ B

[Cada resposta correcta val 0,5 punts; per cada resposta incorrecta es descomptaran 0,16 punts i per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte]

Encercleu la lletra que correspon a l'opció correcta en cada cas.

- 3.1. La *fabula palliata* romana està inspirada en
  - a) la comèdia antiga grega.
  - b) la comèdia contemporània grega.
  - c) la comèdia mitjana grega.
  - d) la comèdia nova grega.
- 3.2. L'heroi protagonista de l'*Eneida* de Virgili és fill
  - a) de Príam i d'Hècuba.
  - b) de Venus i d'Anquises.
  - c) d'Hèctor i d'Andròmaca.
  - d) d'Ascani i de Creüsa.
- 3.3. Les *Tristes* i les *Pòntiques* són dos llibres d'elegies escrits per
  - a) Catul.
  - b) Tibul.
  - c) Horaci.
  - d) Ovidi.
- 3.4. L'autor dels quatre discursos que constitueixen les *Catilinàries* és
  - a) Cèsar.
  - b) Ciceró.
  - c) Terenci.
  - d) Tit Livi.

4. Exercici d'exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes

[3 punts]

OPCIÓ A

Llegiu el text següent, que pertany a una de les lectures obligatòries. En quinze línies com a mínim (unes cent cinquanta paraules), expliqueu tot el que sabeu sobre aquest passatge (a quina obra i a quin episodi concret d'aquesta obra pertany, quines en són les dues protagonistes, quina rivalitat s'estableix entre elles, com es desenvolupa el conflicte i com es resol, etc.). Expliqueu també la relació de l'autor del text amb els cercles literaris del final de l'època d'August i el càstig que li imposà l'emperador per causa d'un dels seus poemes.

Sense perdre temps, totes dues es colloquen davant telers diferents i comencen a tensar un ordit de fils primíssims. La trama és subjecta a la peça travessera, la canya separa els fils de l'ordit, amb llançadores punxegudes van inserint la trama al mig; amb els dits la fan passar i la van introduint entre els fils de l'ordit, copejant-la i oprimint-la amb les dents entallades de la pinta. Una i altra s'afanyen i, amb els vestits recollits a l'alçada del pit, mouen els braços amb habilitat, amb tant zel que no senten la fatiga.

(Traducció de Ferran Aguilera)

OPCIÓ B

La Lleida romana va ser escenari d'esdeveniments històrics importants; un d'ells fou la guerra civil entre Cèsar i Pompeu (49 aC). En quinze línies com a mínim (unes cent cinquanta paraules), especifiqueu el nom llatí de la ciutat i expliqueu-ne l'origen, la fundació i l'emplaçament. Comenteu també el paper que va tenir la ciutat en l'enfrontament bèl·lic entre Cèsar i Pompeu, i concreteu quina és la font històrica principal d'aquest episodi.

--	--

--	--

Etiqueta de l'alumne/a

Institut
d'Estudis
Catalans

Proves d'accés a la universitat

Llatí

Sèrie 3

Qualificació			TR
Exercicis	1		
	2		
	3		
	4		
Suma de notes parcials			
Qualificació final			

Etiqueta de l'alumne/a

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

Etiqueta de qualificació

Etiqueta del corrector/a

La prova consta de quatre exercicis. Feu l'exercici 1 (traducció). Trieu UNA de les dues opcions (A o B) de l'exercici 2 (morfosintaxi) i resoleu-la, UNA de les dues opcions (A o B) de l'exercici 3 (llengua, literatura o civilització romanes) i resoleu-la i UNA de les dues opcions (A o B) de l'exercici 4 (exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes) i resoleu-la.

---

1. Exercici de traducció

[4 punts]

Feu la versió del text següent:

**La Segona Guerra Púnica es desencadena arran del setge de Sagunt,
empres per Hanníbal malgrat l'amonestament dels romans**

Bellum Punicum secundum illatum est per Hannibalem, qui Saguntum, Hispaniae ciuitatem Romanis amicam, oppugnare aggressus est. Huic Romani per legatos denuntiauerunt, ut bello abstineret. Is legatos admittere noluit. Romani etiam Carthaginem miserunt. Dura responsa a Carthaginensibus data sunt.

Flavi EUTROPI. *Breviari d'història de Roma*, III, 7

Lèxic subratllat (per ordre alfabètic):

abstineo, abstinui, abstentum (2a, tr., intr.): (amb abl.) abstenir-se, renunciar.

admitto, admisi, admissum (3a, tr.): rebre, admetre.

aggredior, aggredi, aggressus sum (3a, dep., tr.): emprendre, començar.

amicus, -a, -um: (amb dat.) lleial a, aliat de.

Carthago, -inis (f.): Cartago | *Carthaginensis, -e*: de Cartago, cartaginès.

denuntio (1a, tr.): instar, ordenar.

do, dedi, datum (1a, tr.): donar.

Hannibal, -alis (m.): Hanníbal (cap dels cartaginesos en la Segona Guerra Púnica).

infero, intuli, illatum (irr., tr.): promoure.

nolo, nolle, nolui (irr., tr.): no voler.

oppugno (1a, tr.): assetjar.

Saguntum, -i (n.): Sagunt (ciutat de la Tarraconense).

2. Exercici de morfosintaxi

[1 punt]

OPCIÓ A

2.1. En la construcció *qui Saguntum [...] oppugnare aggressus est*, digueu quin tipus d'oració introdueix *qui*; indiqueu-ne l'antecedent i expliqueu com hi concorda.

2.2. Digueu quina funció fa el sintagma *a Carthaginiensibus* respecte a la forma verbal *data sunt*.

OPCIÓ B

2.1. En la construcció *ut bello abstineret*, digueu quin tipus d'oració introdueix *ut* i indiqueu quina funció fa l'oració respecte a *denuntiauerunt*.

2.2. Digueu quina funció sintàctica fa *admittere* respecte a *noluit* i quin és el subjecte de *noluit*.

3. Exercici de llengua, literatura o civilització romanes

[2 punts]

OPCIÓ A

[Cada resposta correcta val 0,5 punts; les respostes errònies no seran penalitzades]

Escriuiu en els espais en blanc el nom de la ciutat romana de la península Ibèrica que correspon a cada descripció. No se'n repeteix cap.

- 3.1. Fora de les muralles de/d' _____ es conserven les restes d'una palestra.
- 3.2. Els romans van anomenar _____ l'antiga ciutat ibèrica d'Iltirta.
- 3.3. Un magnífic *frons scaenae* encara presideix el teatre romà de/d' _____.
- 3.4. Al final del segle III dC a _____ s'inicià la construcció d'una segona muralla.

OPCIÓ B

[Cada resposta correcta val 0,5 punts; per cada resposta incorrecta es descomptaran 0,16 punts i per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte]

Encercleu la lletra de l'opció que identifica el personatge que parla en els passatges següents de les *Metamorfosis* (traducció de Ferran Aguilera).

- 3.1. «Minos», va dir, «pot molt bé tancar-me els camins de la terra i del mar, però el cel, si més no, és obert. Per allà me n'aniré; ell pot ser amo de tot, però no de l'aire.»
  - a) Perseu.
  - b) Dèdal.
  - c) Faetont.
  - d) Mercuri.
- 3.2. «El teu arc pot travessar tot el que vulgui, però el meu et travessarà a tu; en la mateixa mesura en què tots els animals són inferiors a un déu, la teva glòria és menor que la meva.»
  - a) Orfeu.
  - b) Apol·lo.
  - c) Peneu.
  - d) Cupido.
- 3.3. «La vellesa no porta només coses dolentes; l'edat ens dona també experiència. No refusis aquest consell meu: amb el treball de la llana pots aspirar a aconseguir l'anomenada més gran de totes les dones mortals, però no vulguis competir amb una deessa. Demana perdó humilment pel que has dit, temerària. La deessa et perdonarà, si li ho demanes.»
  - a) Baucis.
  - b) Pallas.
  - c) Europa.
  - d) Juno.
- 3.4. «Si pots, obeeix encara que només sigui aquests consells del teu pare. No facis servir massa els esperons, i utilitza amb més energia les regnes; els cavalls van endavant ells tots sols; el difícil és refrenar el seu ímpetu.»
  - a) Febos.
  - b) Mart.
  - c) Júpiter.
  - d) Perseu.

4. Exercici d'exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes

[3 punts]

OPCIÓ A

Llegiu el text següent, que pertany a una de les lectures obligatòries. En quinze línies com a mínim (unes cent cinquanta paraules), indiqueu el nom de l'obra i de l'autor; expliqueu el sentit d'aquest fragment situant-lo en la trama general i identifiqueu els personatges que hi apareixen. Indiqueu a quin subgènere de la comèdia romana pertany aquesta peça, expliqueu-ne les característiques principals (models d'inspiració, temàtica, estructura, personatges, etc.) i esmenteu, com a mínim, dues obres més del mateix autor.

MENECME I: (*Sortint de casa de l'Eròcia.*) Com si ho voleu jurar per les ninetes dels vostres ulls, no per això, collons, em fareu creure que jo avui he robat el mantell i el braçalet, males pècores.

MESSENIÓ: (*Veient Menecme I.*) Pels déus immortals! ¿Què veig?

MENECME II: ¿Què veus?

MESSENIÓ: El teu retrat.

MENECME II: ¿Què t'empatolles?

MESSENIÓ: És la teva viva imatge. No se't pot assemblar més.

MENECME II: No, coi, no puc dir que no se m'assembli, ara que em miro ben remirat.

MENECME I: (*A Messenió.*) Ei, noi, salut a tu que m'has salvat la vida, qui vulgui que siguis.

MESSENIÓ: Fes-me un favor, home, digue'm el teu nom, si no et fa res.

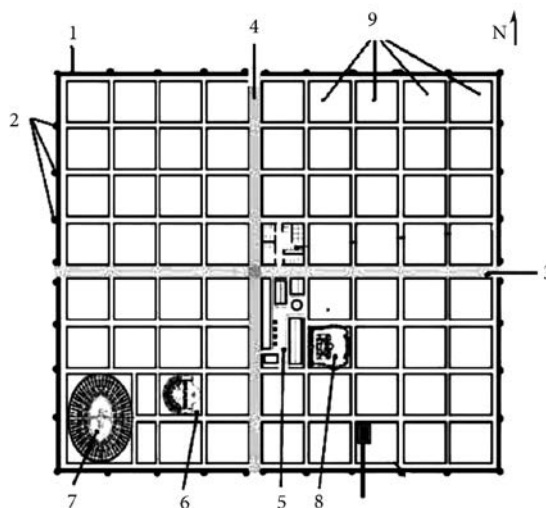
MENECME I: Sí, coi, sí. T'has portat tan bé amb mi que no em pot pas fer res complaure el teu desig. Menecme és el meu nom.

MENECME II: Ai coi, i el meu.

(Traducció d'Esther Artigas)

OPCIÓ B

Desenvolpeu, en quinze línies com a mínim (unes cent cinquanta paraules), el tema següent: *L'estructura d'una ciutat romana*. Digueu quina forma tenia generalment el traçat de la ciutat i com s'anomena; esmenteu-ne els recintes, els edificis i els elements principals, i expliqueu breument l'ús que se'n feia. Associeu-los, si escau, als números que figuren en la planta adjunta.

--	--

--	--

Etiqueta de l'alumne/a

Institut
d'Estudis
Catalans